

Tenner.

Dårlig ånde er ikke normalt for hunden. Ofte er dårlig ånde et symptom på at alt ikke er som det bør være i hundens munn.

Hunder er mye utsatt for tannstein, og plakk. (Plakk, er et belegg laget av spytt, matrester og bakterier. Kan sees som et hvit mykt belegg på tennene.)

Blir ikke plakk og tannstein fjernet i tide, vil tennene kunne løsne i munnen og falle ut. Videre kan tannstein utvikle seg til en betennelsen i tannkjøttet.

Problemer med tennene kan være grunn til atferdsproblemer hos hunden, og også forårsake en nedsatt livskvalitet, og mye smerter.

Derimot er hunder lite utsatt for karies. Altså enzymer og bakterie syrer, som kan forårsake hull i tennene.

Grunnen til at hunder er lite utsatt for å få hull i tennene er at deres kosthold består mye av protein, og lite karbohydrater.

Mens menneskenes kosthold inneholder mye karbohydrater.

Hundenes tenner har også en glattere form med mye mindre sprekker og ujevnheter hvor matrester kan feste seg i forhold til mennesker.

Men det forekommer like vel hull

hos hund. Spesielt hunder som får snop og kaker, er utsatt. (For øvrig er ikke snop og kaker mat for en hund, så det er ikke noe man bør gi sine hunder. Vil du den skal kose seg så gi heller tørrfisk, grise øre, vom, og lignende.)

Forebygging mot tannstein.

Det finnes mange aktører på markedet, som anbefaler sine produkter, som de mener vil forebygge tannstein.

Jeg kan nevne tangmel, og Plag off, som kan blandes i foret:

Diverse typer tygge bein og tygge artikler.

Spesial for som skal være spesielt bra mot tannstein.

Geleer og munnspray for hund, som er en mer kjemisk rens.

Alt sammen er sikkert vell og bra. Men ikke noe av det kommer opp i mot den gode gammeldagse tannpussen.

Under her ser du 2 bilder av storpuddelen Robin, sine tenner, bildet er tatt da han gikk i sitt 11. år. Denne hunden har pusset tennene sine jevnlig gjennom hele livet. Han har ikke hatt noen form for kost tilskudd, geleer eller munnsprai som skal fjerne tannstein. Han har riktig nok hatt noen tygge artikler for kosens skyld, opp gjennom årene. Men jeg tør påstå at det er tannpussingen som har holdt denne hundens munn så flott.

Til høyre kan du se storpuddelen Zanto på snart tre år sine tenner.

Det er naturlig at tennene vil gulne en tanke med årene. De skinnende hvite tennene ser man mest hos valper og unghunder. Hvis du sammenligner bildene her ser du den naturlige aldriings endringen i fargen på tennene.

Hvorfor pusse hundens tenner, når det er så mye annet og enklere å gi hunden på markedet?

1. For det første, så er de forskjellige produktene grei nok som supplement til pussing av tenner, men holder ikke mål som ene og alene tiltak mot tannstein. Tannpuss er den beste måten å stelle tennene på hunden på.

2. For det andre, når du pusser tennene vil du raskt oppdage om det er noe fremmedlegeme mellom tennene..

Du vil se om det er knekt en tann, og få en god oversikt over tannhelsen på din hund.

Du vil oppdage straks når det begynner å bli tannstein, og vil selv enkelt kunne fjerne det, før det har festet seg skikkelig.

Hvis du bare en sjelden gang ser inn i munnen kan du plutselig få deg en stor overraskelse og det kan være så mye tannstein at hunden må dopes og tannsteinen må fjernes hos veterinær med laser. Eller at en må fjerne hele tannen.

3. Hunden venner seg til at man ser på tennene, og vil være vant til det når du senere må til veterinær og han vil se på tennene.

Også hunder som skal på utstilling og lydighet må venne seg til at man ser på tennene.

Tannkosten.

Det finnes mange forskjellige typer spesial tannkoster å få kjøpt på markedet. Både slike som kan trees på fingeren og andre som du kan holde selv.

Men du klarer deg like fint med en vanlig tannkost til barn. velg **Soft** bust.

Husk har du flere hunder, så spander **en tannkost til hver hund**. Bruker du samme tannkost til alle hundene vil du overføre bakterier fra hund til hund. Skriv navn på tannkosten så du ikke tar feil.

Husk også å **bytt ut tannkosten etter en tid**. Gammel tannkrem og bakterier vil etter hvert samle seg nederst mellom bustene i tannkosten og kunne utsette hundens munn for unødvendig bakterie angrep.

Tannskrape er greit å ha. Den flate varianten synes jeg er best. Men det finnes også spisse tannskraper, men dem synes jeg er vanskeligere å bruke og at de gjør en dårligere jobb.

Tannkrem.

Det finnes egne tannkremer til hund, noen av dem er med kjøtt smak. Den typen vil jeg anbefale.

Du må **ikke bruke tannkrem til mennesker**, for den inneholder Fluor. Fluor er giftig for hunder, og hunder vil svelge det du pusser tennene med.

Du kan også pusse uten tannkrem, da bruker du i stedet en klype med salt i vannet til tannkosten.

Godbiter.

Under innlæring til tannpuss, bruker du rikelig med godbiter som hunden liker. Du kan bruke leverpostei på tube, tørket kylling kjøtt, vom, hva som helst i grunnen.

Innlæring til tannpuss.

Hvor tidelig bør en lære hunden å pusse tenner?

Du bør begynne å lære hunden å pusse tenner som en del av det daglige stellet, allerede som liten valp. Selv om tannstein og tannproblemer ikke er vanlig for valper, bør du begynne å lære hunden å akseptere tannpuss så tidelig som mulig.

De som har voksne hunder skal like vel ikke fortvile. **Det er aldri for sent** å lære hunden å pusse tenner. Går du fram på riktig måte, kan du lære alle aldersgrupper å pusse tenner.

De vanligste problemene.

Det vanligste problemet de fleste opplever, som prøver å pusse tennene på hunden, er at man at hunden blir skrekkslagen, og får panikk. Det utvikler seg som en kamp mellom hund og eier, og ender ofte med at eier gir opp. Har hørt mange si at hunden er for gammel. De begynte for sent og derfor nytter det ikke. Eller at hunden er så vanskelig.

De fleste som opplever dette har ikke noen form for innlæring på hunden. Man går rett på sak, og bare begynner å pusse tennene på hunden.

Men hvis du bruker litt fantasi, kan du sikkert forestille deg hvor skremmende det må være for hunden å plutselig få løftet opp leppen, tvunget opp munnen og få et fremmedlegeme inn i munnen. Fremmedlegeme beveger seg rundt på innsiden av leppene, og gnikker seg opp etter tennene med en uvant smak.

Dette er noe som må læres inn gradvis, for at hunden skal føle seg trygg i en slik situasjon, uansett alder, så bør hunden få en opplæring for å kunne klare å slappe av i en slik situasjon. Det er denne opplæringen jeg vil ta for meg her.

Et annet problem som kan oppstå med tannpuss, er hvis hunden alt et tannstein problem, og smerter i munnen.

I så fall må du kontakte veterinæren for å få fikset problemet, slik at du kan starte med "blanke" ark.

Det er jo klart at hvis hunden har vondt i munnen, vil den være lite samarbeidsvillig når det gjelder tannpuss innlæring.

Litt praktisk.

Hunden må sitte i passe arbeidshøyde for deg. Jeg anbefaler å lære hunden å sitte på et **stødig** bord, eller kommode. Bruk gjerne en anti gli matte på bordet så det ikke er glatt og skummelt for hunden å sitte der.

Fordelen med at hunden sitter på et bord: er at da får du hunden i god arbeidstilling for deg, og at hunden ikke kan vandre rundt mens du jobber med den. Videre blir hunden vant med å

være på bord, noe som er en stor fordel når du er på besøk hos veterinæren, som ofte vil ha hunden på et bord for å undersøke den.

Ha god belysning, det er godt å se hva en gjør.

Ha som vane og børst og stell hunden på bordet så bordet i seg selv ikke blir skummelt. Jeg forutsetter at hunden er trygg på bordet. Hunden må gjøres trygg og avslappet på bordet før en kan begynne å lære inn andre ting.

Selve opplæringen.

Begynn med å stryke hunden lett langs siden av leppen, og gi så en godbit.

Så stryker du igjen langs siden av leppen og lar

fingeren forsiktig komme på innsiden av leppen på hunden og så roser du og gir godbit.

Opptre rolig og vennlig, gi hunden trygghet. Dette skal være en kose stund for dere to.

Forsett og stryke hunden langs siden av leppen og la innimellom fingeren gli inn under leppen på hunden.

(Ikke ha lange negler, eller ringer som kan skrape opp den tynne huden på innsiden av leppen.)

Ros hver gang og belønn.

Forsiktig løfter du litt i den ene leppen. Ros og belønn. Når hunden står rolig og ikke ser ut til å være bekymret over at du letter i leppen dens. Vent et sekund eller to ekstra før belønningen kommer.

Poenget med å gå så forsiktig fram er at hunden skal være trygg på hele prosessen og at ikke den skal bli redd eller føle det som noe ubehag. Puss av tenner er noe som må gjøres mange ganger, og da er det lite koselig å måtte kjempe med hunden. Derfor er det utrolig viktig at man ikke går for fort fram her.

Når du fint kan lette på leppen rundt hele munnen til hunden, begynner du å la

fingeren gli opp og ned fra tannkjøtt til tann. Først belønner du for den første forsiktige berøringen med fingrene.

Når du kan løfte leppene hele veien rundt munnen og også ta på tennene, mens hunden er helt rolig, er tiden inne for å introdusere hunden for tannbørsten. Ikke ha tannkrem på i begynnelsen, bare en klype salt i vannet. Puss et tak, og belønn hunden for å være rolig. Litt etter litt kan du pusse mer og mer av munnen uten vansker.

Foreløpig pusser du bare den ytre delen av tennene. Ikke prøv deg enda på tyggeflater og innsiden av tennene.

Nå kan du forsiktig introdusere tannkrem til hunden. Bruk hundetannkrem. Ha bare ørlite på.

Før tannkosten en gang ned langs en tann, og så gi en godbit for å døyve den uvante smaken.

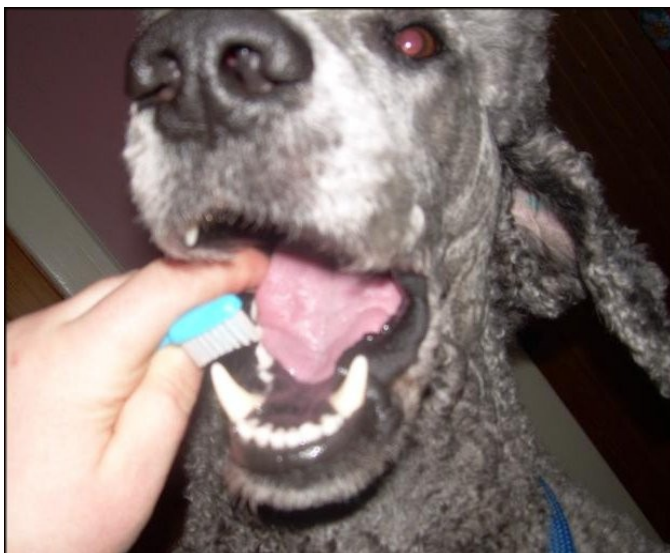
Husk å rose og snakke med hunden. Fortsett til du kan skoste alle tennene før belønningen kommer.

Når du kan pusse rundt hele utsiden av alle tennene, kan en lære hunden til å sitte med åpen munn for å pusse på tyggeflater og på innsiden av tennene.

Klem forsiktig inn leppene mellom over og under kjeve så hunden åpner munnen, samtidig som du sier GAP .

Du åpner munnen bare så vidt at du kan legge en godbit inn i munnen og slipp straks. Husk å fortelle hvor flink hunden er. Ros er viktig. Stille rolig ros, ikke noe sjo og hei.

Du forsetter med dette punktet til hunden er fortrolig med at du åpner munnen, og gir den godbit. Så gradvis venter du litt og litt med å gi godbiten så hunden må gape litt lenger. Her er det bare snakk om sekunder. Vær raus med ros og godbiter.

Husk det er viktig å ikke gå videre før hunden er trygg på det punktet du jobber med. Du vil ha tryggheten og avlappet hund hele tiden. Er hunden stressa eller stritter i mot, så har du gått for fort fram, Gå tilbake i innlæringen til du igjen er på et punkt hvor

hunden er fortrolig og jobb deg sakte framover. Utrolig viktig at man ikke går for fort fram for hunden.

Når hunden kan gape rolig 10-15 sekunder mens den veter på belønning kan du gå videre.

Venn hunden til at du føler litt på innsiden av tennene med fingrene, Gjevnlig legger du en godbit inn i munnen som belønning, (Husk ta hendene ut av munnen straks du har gitt den belønningen, for da vil hunden tygge og smatte litt.)

Når hunden er fortrolig med at du kan ta på tennene mens den har åpen munn, kan du begynne med tannkosten.

Begynn med forsiktig børsting på gjekslene mens hunden gaper, og så belønning. Gradvis tar du flere drag med børsten etter som du ser det går greit for hunden.

Til slutt kan man pusse alle tennene til hunden, både på utsiden, innsiden og tyggeflatene. Bare ikke gå for fort fram. Og husk, rolig framturen og vennlig stemme.

Tannpusset skal bli en del av kosestunden dere to i sammen. Har du flere hunder vil de se slukøret på den heldige som får pussa tennene.

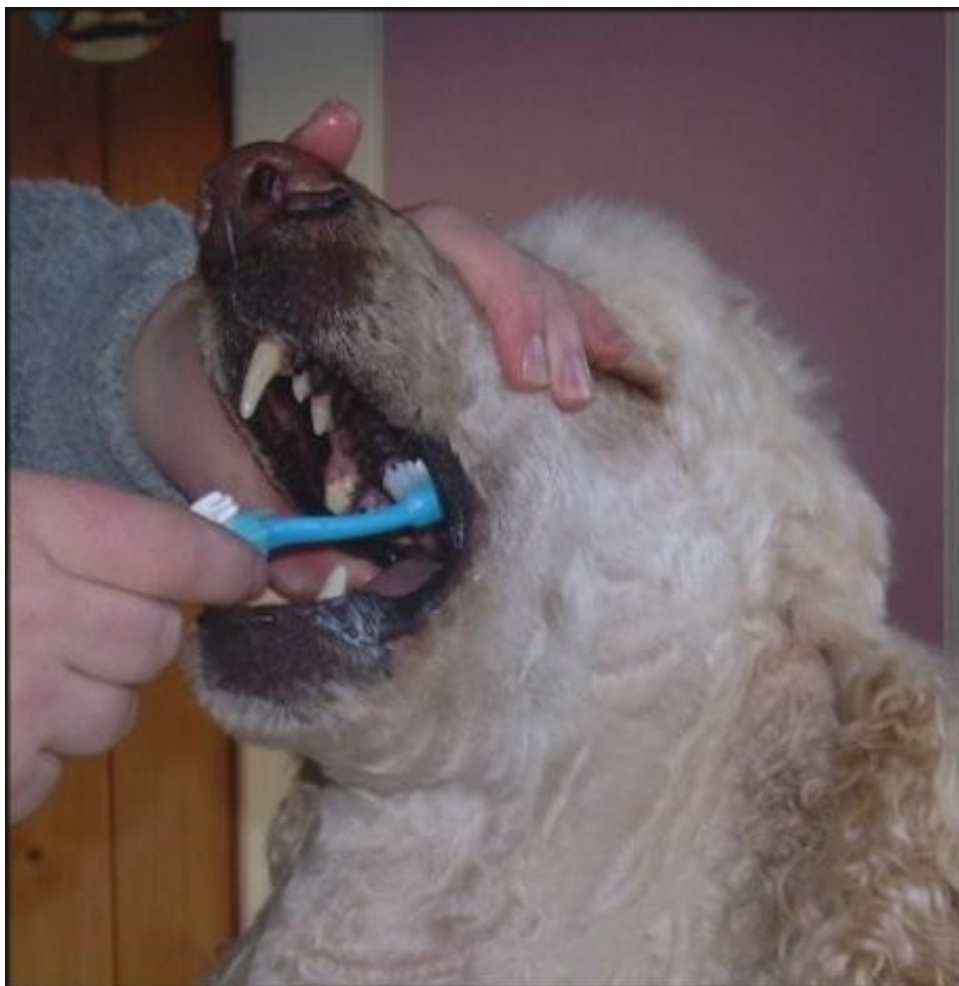
Innlærings perioden til tannpuss, ville jeg ha jobbet med tilvenningen gjerne flere ganger daglig.

Hunden bør børste tennene sine hver dag. Men en eller to ganger i uken er bedre enn ikke noe.

Oppdager du en

begynnende tannstein, kan det lett skrapes vekk med en tannskrape. Skrap fra tannkjøttet og nedover tannen. Ikke omvent, for da skraper du bakterier bort til tannkjøttet, og skulle det være et sår i tannkjøttet er det fort gjort at det blir en infeksjon der.

Er det mye tannstein, eller at den har satt seg for godt, bør du få fjernet den hos veterinær.

Men går du daglig eller ukentlig i gjennom tennene til din hund, vil du oppdage tannsteinen i tide og kunne fjerne den før den blir et problem.

Husk at du ser der du pusser. Ikke puss i "blinde".

Håper dette kan være til hjelp.
Ønsker alle lykke til med tannpussen.

